

Innspill fra PBL til høring om prop. 138 L (2024-2025)

PBL (Private Barnehagers Landsforbund) takker for muligheten til å delta på høring om prop. 138 L om endringer i barnehageloven (styring og finansiering av barnehagesektoren). Her er våre tre viktigste innspill:

1. Manglende dekning av pensjonskostnader i private barnehager

Barnehageavtalen fra november 2024 slår fast at fremtidig innretning av tilskudd til pensjon «*må være godt forankret hos partene for å legge til rette for godt samarbeid om beregning av tilskudd og lavere konfliktnivå rundt tilskudd til pensjon*». I avtalen ønsker partiene «*å legge til rette for at ansatte i private barnehager skal kunne ha likeverdige pensjonsvilkår som ansatte i kommunale barnehager*».

Proposisjonen fra Kunnskapsdepartementet leverer ikke på dette, den er sågar et steg i feil retning.

KS, Utdanningsforbundet, Fagforbundet, Delta og PBL understreker alle nødvendigheten av en forsterket søknadsordning for barnehager som ikke får dekket sine kostnader til pensjon gjennom ordinære tilskudd.

PBL mener det må legges frem et nytt forslag til **paragraf 19 b andre ledd flg.**, der departementet i forskrift fastsetter to prosentsatser for beregning av pensjonstilskudd til private barnehager:

- én sats for barnehager som kan dokumentere ytelser på nivå med sektorens til enhver tid gjeldende bransjestandard, og
- én sats for barnehager som velger å gi ytelser under dette nivået.

Det er i tillegg helt avgjørende for fremtiden til private barnehager at det kommer på plass en varig søknadsordning som gir offentlig finansierte barnehager en garanti for dekning av pensjonskostnader.

PBL viser for øvrig til barnehageavtalens formuleringer om at “driftstilskudd, pensjon og eiendom må ses i sammenheng for å oppnå en økonomisk bærekraftig finansiering”. PBL minner om dokumentasjonen som viser at mange private barnehager er i en svært krevende økonomisk situasjon etter flere år med kutt og fallende lønnsomhet, og forutsetter at det i det videre arbeidet sikres at barnehageavtalens ambisjoner om økonomisk bærekraftig finansiering innfris.

2. Uthuling av likebehandlingen av kommunale og private barnehager

Partiene bak barnehageavtalen fra november var enige «*om at prinsippet om likebehandling av kommunale og private barnehager skal ivaretas i loven*».

Realiteten i forslaget til ny ordlyd i paragraf 19 fra Kunnskapsdepartementet er at grunnpilaren fra dagens økonomisk likeverdige behandling fjernes. Altså er proposisjonen i strid med barnehageavtalen på dette punktet.

PBL mener det må løses ved at Stortinget slår fast at den nye ordlyden om likebehandling er en videreføring av gjeldende regler, og at den i seg selv ikke innfører noen ny skjønnsbestemmelse som medfører at forvaltningen kan uthule bestemmelsen gjennom forskrift.

Uten en slik merknad, vil en viktig sikkerhetsmekanisme for private barnehager kunne forsvinne, og i tillegg føre til at reglene om likebehandling for fremtiden vanskelig kan prøves av domstolene. Dette vil åpenbart svekke, ikke styrke, forutsigbarheten til private barnehager.

3. Inngripen i privat barnehagedrift gjennom lokale forskrifter om åpningstid

PBL viser til foreslått paragraf 20 a om barnehagenes åpningstid, der det departementet foreslår at kommunen kan gi forskrift om krav til åpningstider for barnehagene i kommunen.

PBL registrerer at det for tiden er et økt press for å redusere daglig åpningstid, og for å holde feriestengt i kommunale barnehager. Begrunnelsen er ofte å spare penger.

Ettersom kommunen eier de kommunale barnehagene, er dette en naturlig del av det kommunen bør kunne styre i egne barnehager.

Åpningstidene til barnehagene er viktig for barnefamiliene. Familiene bør fortsatt kunne ha et mangfold å velge i, også når det gjelder åpnings- og ferietid.

PBL mener kommunene ikke kan gis rett til å overprøve private barnehageeieres egne valg i denne sammenheng.

PBLs innspill er at det presiseres hvordan regelen skal tolkes, slik at det ikke er adgang for kommunene til å begrense åpningstid i private barnehager, og at det heller ikke er hjemmel for å fastsette hvordan ferieavviklingen skal skje i private barnehager.